

CENTER FOR FINANCIAL-ECONOMIC RESEARCH
ЦЕНТР ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

CERTIFICATE OF PARTICIPATION
СЕРТИФІКАТ УЧАСНИКА

підтверджує, що

Бурко Катерина Володимирівна

взяла участь у роботі Міжнародної науково-практичної конференції
«Економіка, облік, фінанси та право
в умовах глобалізації: тенденції та перспективи»

International scientific-practical conference
«Economics, accounting, finance and law in the
context of globalization: trends and prospects»

Директор Центру фінансово-економічних
наукових досліджень

Щербак В. Д.

12 вересня 2019 р.
September 12, 2019

м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine

**ПРОГРАМА МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**PROGRAM OF THE INTERNATIONAL
SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**ЕКОНОМІКА, ОБЛІК, ФІНАНСИ ТА
ПРАВО В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ:
ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**ECONOMICS, ACCOUNTING, FINANCE AND
LAW IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION:
TRENDS AND PROSPECTS**

**12 вересня 2019 р.
September 12, 2019**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

СЕКЦІЯ 26

SECTION 26

ІСТОРИЯ ТА ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА,
ФІЛОСОФІЯ ПРАВА
HISTORY AND THEORY OF STATE AND LAW,
PHILOSOPHY OF LAW

**НОРМАТИВНИЙ ТИП ПРАВОРОЗУМІННЯ: ІСТОРИЯ, ЗМІСТ,
ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ**

Єйнікова К. В. студентка, Одеський національний морський університет

SECTION 27

ACCOUNTING, ANALYSIS, AND AUDIT

**НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ КАЛЬКУЛЮВАННЯ
СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ**

*Бурко К. В. асистент кафедри бухгалтерського обліку, Вінницький
національний аграрний університет*

**МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ УПРАВЛІНСЬКОГО
АНАЛІЗУ В ОБҐРУНТУВАННІ РІШЕНЬ**

*Томчук О. Ф. к. е. н., доцент, доцент кафедри аналізу та статистики,
Вінницький національний аграрний університет*

Бурко К.В.
асистент кафедри бухгалтерського обліку
Вінницький національний аграрний університет

НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ

При здійсненні певного виду діяльності, підприємства споживають ресурси та формують витрати. Облік витрат є основним та складним процесом. Проте, правильний підхід до формування витрат і методології їх обліку сприяє ефективному використанню ресурсів підприємства та зростанню рентабельності його виробництва.

Від того, як вирішує підприємство питання зниження собівартості продукції залежить одержання найбільшого ефекту з найменшими витратами, економія трудових, матеріальних і фінансових ресурсів підприємства.

Зміцнення конкурентних позицій підприємств на ринку вимагають пошуку шляхів та методів оптимізації операційних витрат та зниження собівартості продукції (робіт, послуг).

Вивчення структури витрат за їх елементами та важливими складовими частинами допомагає оцінити доцільність та можливість її зміни в напрямку ефективного та найбільш раціонального використання засобів підприємства.

В системі бухгалтерського обліку витрати як економічна категорія та об'єкт обліку витрат займають важливе місце і є темою обговорення, дослідження та дискусій.

Не зважаючи на значні досягнення в розробці теоретичних і практичних аспектів обліку витрат та калькулювання собівартості продукції, в роботах дослідників сьогодення не достатньо приділяється уваги даним питанням. Залишаються дискусійними питання щодо значення та стратегічного розвитку системи калькулювання собівартості продукції.

Ускладнення механізму управління ефективністю діяльності підприємств вимагає удосконалення інструментарію прийняття управлінських рішень. Наразі калькулювання собівартості продукції дозволяє вирішувати ряд завдань щодо: доцільності подальшого виробництва певного виду продукції; оновлення технології та обладнання; оцінки якості роботи керівництва структурних підрозділів підприємства та інші.

Для досягнення тактичних та стратегічних цілей підприємств, різної галузевої спрямованості, групування витрат тільки в межах фінансового обліку є недостатнім. Цей недолік намагаються ліквідувати впровадженням управлінського обліку, застосування елементів якого, дозволяє формувати інформаційно-аналітичну базу для управління діяльністю підприємства в цілому, так і його структурними підрозділами. Управлінський облік забезпечує інформацією управлінський персонал про собівартість продукції за етапами формування витрат окремих видів продукції, видами виробництв та центрами відповідальності.

Управлінський облік - це внутрішня інформаційна система, що надає

інформацію для прийняття рішень. До завдань цієї системи перш за все відносяться калькуляція собівартості робіт і послуг (виробничий облік), планування (бюджетування), аналітичні розрахунки і як результат - надання управлінської звітності [1].

Термін «калькулювання собівартості продукції» за час свого існування у науковій літературі здобув кілька значень, що характеризують різні аспекти даного поняття. Калькулювання являє собою комплексну систему науково обґрунтованих розрахунків виробничих витрат, пов'язаних з виготовленням продукції (усієї чи окремих її видів), виконанням робіт або наданням послуг. Калькулювання, в той же час, є одним з етапів обліку витрат підприємства [2].

За твердженням науковців, в самому спрощеному тлумаченні, системою калькулювання можна вважати встановлений набір витрат, що використовується для підрахунку собівартості продукції [3].

У XXI ст. як у зарубіжній, так і у вітчизняній науці та практиці господарювання відбувається поглиблення ідеї калькулювання собівартості продукції відповідно до цілей управління витратами.

Система калькулювання виробничого підприємства надає управлінській ланці інформацію про витрати за об'єктами обліку та калькуляційними одиницями.

У визнаній світовій практиці найпоширенішими є дві традиційні системи калькулювання собівартості продукції: з повним розподілом витрат; з неповними (змінними) витратами.

Система обліку витрат та калькулювання собівартості продукції на сучасних підприємствах не може повноцінно існувати без належного нормативно-правового забезпечення. Таке забезпечення формувалось протягом двох останніх десятиліть і воно перебуває в процесі постійних змін, які супроводжуються політичними, економічними, інтеграційними, соціальними та іншими чинниками [4].

На думку науковців, законодавчі засади бухгалтерського обліку в нашій державі регламентовано визначають калькулювати тільки виробничу собівартість, а саме використовувати систему калькулювання за неповними (змінними) витратами – директ-костинг та, спираючись на неї, скласти відповідну звітність. Однак, обґрунтованою основою ціни одиниці виробленої продукції завжди буде повна собівартість [3].

Система калькулювання собівартості продукції знаходиться у тісному взаємозв'язку із організацією обліку витрат і її розвиток спрямовується на вирішення завдань з мінімізації витрат та максимізації прибутковості виробництва продукції для підприємства.

У сучасних концепціях управлінського обліку велике значення приділяється підвищенню ролі стратегічних завдань в управлінні підприємством, а отже, не фінансовим факторам в управлінні і контролі діяльності [5].

Потреби стратегічного управління вимагають змін у поглядах на управлінський облік, що зумовило появу та розвиток нових напрямів управлінського обліку, зокрема: калькулювання на основі діяльності; аналіз

вартісного ланцюга; калькулювання життєвого циклу; цільове калькулювання; аналіз витрат конкурентів; аналіз витрат на якість [6].

Визначення методів калькулювання в умовах застосування таких нових інструментів управлінського обліку, як облік за ланцюгом створення вартості в умовах застосування системи збалансованих показників, методів стратегічного планування, виділяється однієї з найактуальніших проблем сьогодення [6].

Таким чином, можна сказати, що в умовах розвитку та вдосконалення ринкових відносин у нашій країні здійснюється безперервний пошук і використання найраціональніших форм і методів організації бухгалтерського обліку та системи калькулювання з метою управління витратами.

Список літератури

1. Шостаківська Н. М., Кротенко В. І. Розвиток концепції управлінського обліку *Збірник тез доповідей V Міжнародної науково-технічної конференції молодих учених та студентів «Актуальні задачі сучасних технологій», 17-18 листопада 2016 року*. Т. : ТНТУ, 2016. Том II. С. 337–338.

2. Бегун С.І., Ковтун Н.В. Калькулювання собівартості продукції: порівняльний аналіз підходів до визначення економічного змісту. *Молодий вчений*. 2014. № 6(1). - С. 79-83. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2014_6\(1\)_21](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2014_6(1)_21)

3. Камінська Т. Г., Костенко О. М. Обліково-інформаційний аспект калькулювання витрат операційної діяльності. *Ефективна економіка*. 2018. № 7. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6505>

4. Качалай В. В. Нормативно-правове забезпечення обліку витрат виробництва та промислового костингу на молокопереробних підприємствах. *Економіка, фінанси, право*. 2013. № 3. С. 51 – 54.

5. Пушкар М.С. Розробка систем обліку: навч. посіб. Тернопіль: Карт-бланш, 2003. 198 с.

6. Лозовицький Д.С. Система калькулювання собівартості продукції як складова системи управлінського обліку підприємства. *Наукові записки*. 2007. № 2. С. 20-27.